

Poslankyně sedmi parlamentních stran, vládní zmocněnkyně pro lidská práva i ministr pro legislativu podpořili na semináři v Poslanecké sněmovně vznik dětského ombudsmana

14.6.2024 - | Kancelář veřejného ochránce práv

Před dalším projednáváním v Poslanecké sněmovně vznik dětského ombudsmana shodně podpořily političky z různých částí stranického spektra spolu s odborníky na práva dětí, opatrovnickým soudcem, vládní zmocněnkyní pro lidská práva i ministrem pro legislativu.

Oceňuji, že se nám v zájmu posílení práv dětí povedlo najít shodu napříč tolika stranami a novelu tak nyní čeká již druhé čtení ve sněmovně. Tento seminář byl tedy dobrou příležitostí prodiskutovat konkrétní body novely a případné náměty, co by se dalo ještě v rámci fungování dětského ochránce práv vylepšit, uvedl ministr pro legislativu a předseda Legislativní rady vlády Michal Šalomoun, který měl přípravu novely na starost.

„Chtěla bych pogratulovat k tomu, že konečně máme návrh na zřízení nové instituce dětského ombudsmana. Jsme rádi, protože dlouho jsme na tuto chvíli čekali,” sdělila poslankyně Helena Válková, která zřízení dětského ombudsmana prosazovala v minulém volebním období.

Na vzniku novely se aktivně podíleli také veřejný ochránce práv, jeho zástupce a odborníci z jejich úřadu. Začlenění dětského ombudsmana do současného úřadu je podle veřejného ochránce práv logický krok. Bude tak moci využít stávající zázemí i zkušené pracovníky. Ombudsman Stanislav Křeček ovšem opakovaně varoval před vytvořením prázdné instituce bez možnosti plnit nově svěřené povinnosti v ochraně lidských práv: *„Novela samotná neřeší rozpočet na nové úkoly, které má veřejný ochránce práv a dětských ombudsman zajišťovat. Jsem rád, že poslankyně si uvědomují, že je potřeba dětského ombudsmana dostatečně finančně zajistit, aby nová instituce mohla fungovat,”* zopakoval ombudsman. Upozornil, že s ohledem na rozsáhlý mandát bude dětský ombudsman využívat také experty z různých oblastí, například zdravotníky, sociology nebo pedagogy.

Co také zaznělo - finance pro dětského ombudsmana:

„My si samozřejmě uvědomujeme, že bez dostatečného finančního pokrytí nepůjde novou instituci rozhábat. Proto je tu také z každé strany jeden zástupce. Je to také na našem vyjednávání s ministrem financí, abychom nějakým způsobem dokázali Kanceláři veřejného ochránce práv pomoci ty dostatečné prostředky získat.”

Marie Jílková, poslankyně

„My všichni, co jsme zde, budeme bojovat za to, aby to finanční zajištění bylo co nejvyšší.”

Olga Richterová, místopředsedkyně Poslanecké sněmovny

„Ty hrozné příběhy dětí, ten pocit bezmoci by nás měly vést ke stoprocentnímu nasazení k tomu, aby institut dětského ombudsmana vznikl a aby měl důstojné podmínky pro svůj rozvoj. Tento skvělý a potřebný záměr se nemůže proměnit v debakl tím, že by kolegové v Kanceláři veřejného ochránce práv neměli adekvátní zázemí – personální a finanční. Tento institut nesmí být devalvován tím, že bude ochromen od samého začátku.“

Klára Laurenčíková Šimáčková, vládní zmocněnkyně pro lidská práva

„Už jen tímto kulatým stolem jsme dali najevo, že je to pro nás téma naprosto zásadní. Budeme dělat všechno proto, aby se to podařilo dotáhnout. A samozřejmě bez financí to nejde.“

Martina Ochodnická, poslankyně

„Jedno dítě v ústavu stojí měsíčně 50.000 korun. Handrkujeme se zde o několik milionů na činnost dětského ombudsmana, ale spočítejme si kolik je dětí v ústavech, které by tam být nemusely, a které může dětský ombudsman z tohoto ústavu dostat.“

Pavlaína Komedová, prezidentka Bílého kruhu bezpečí

Šíři povinností dětského ombudsmana nastínila ředitelka sekce právní Kanceláře veřejného ochránce práv Jana Gregorová: *„Dětský ombudsman by měl převzít současnou dětskou agendu veřejného ochránce práv. Zároveň by se ale měl zabývat i stížnostmi na další instituce spojené s dětmi, které jsou dosud mimo naši působnost. Mohl by tak prověřovat třeba rozhodování ředitelů škol. Zahraniční zkušenosti ukazují, že právě stížnosti z oblasti školství mohou být velmi početné,“* popsala Gregorová.

Šíři povinností dětského ombudsmana nastínila ředitelka sekce právní Kanceláře veřejného ochránce práv Jana Gregorová: *„Dětský ombudsman by měl převzít současnou dětskou agendu veřejného ochránce práv. Zároveň by se ale měl zabývat i stížnostmi na další instituce spojené s dětmi, které jsou dosud mimo naši působnost. Mohl by tak prověřovat třeba rozhodování ředitelů škol. Zahraniční zkušenosti ukazují, že právě stížnosti z oblasti školství mohou být velmi početné,“* popsala Gregorová.

Zároveň by měl dětský ombudsman umět dětem poradit i tehdy, když se jejich stížností nebude moci přímo zabývat. V takových případech by se měl pokusit dítěti rychle, účinně a srozumitelně vysvětlit, jaké má další možnosti. Důležitou součástí práce dětského ombudsmana bude osvěta mezi dětmi i širokou veřejností. Měl by usilovat o zlepšování práv dětí a prosazovat své poznatky například v podobě doporučení k připravovaným právním předpisům. Velmi očekávanou novinkou je podle diskutujících také možnost, aby dětský ombudsman vstupoval do soudních sporů týkajících se dětí.

Kromě dětského ombudsmana počítá novela zákona o veřejném ochránci práv také se zřízením národní lidskoprávní instituci (NHRI). I na změny spojené se jejím vznikem se úřad ombudsmana dlouhodobě připravuje.

Co také zaznělo - proč potřebujeme dětského ombudsmana?

„Místo otázky, proč potřebujeme dětského ombudsmana, bych radši položila otázku, proč jej ještě nemáme. Myslím si, že je naprosto nezbytné, abychom dětského ombudsmana měli. A je smutné, že ho ještě nemáme.“

Martina Ochodnická, poslankyně

„Celý život se pohybuju mezi dětmi. Vím tedy, do jakých složitých situací se dostávají, jsou třeba soudní spory rodičů. Zřízení pozice ochránce dětských práv považuji za velmi důležité. Je to takový ten poslední hlas, který se v případě, že dětská práva nejsou naplňována, zvedne, a upozorní společnost, že není něco v pořádku.“

Renáta Zajíčková poslankyně

„Náš výbor má od dětského ombudsmana velká očekávání.“

Eva Petrová, předsedkyně Výboru pro práva dítěte

„Jsme rádi, že tady existuje politická shoda napříč politickým spektrem, ať už je to koaliční či opoziční strana. Ukazuje se, že jsme opravdu vyspělá společnost. Ta se totiž pozná podle toho, že se dokážeme zastat nejslabšího článku. A všichni si uvědomujeme, že zastání dětí je třeba.“

Pavla Pivoňka Vaňková, poslankyně

https://www.ochrance.cz/aktualne/poslankyne_sedmi_parlamentnich_stran_vladni_zmocnenkyne_pro_lidska_prava_i_ministr_pro_legislativu_podporili_na_seminari_v_poslanecke_snemovne_vznik_detskeho_ombudsmana